

3-DE JAARGANG NR 2
 APRIL - MEI - JUNI 1991

DRIEMAANDELIJKS ORGAAN VAN
 DE AFDELING OOSTENDE VAN DE
 WESTVLAAMSE GIDSENKRING
 V.Z.W.

AFGIFTEKANTOOR OOSTENDE X

In dit nummer:

24	AKTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
25	VOORWOORD	MARC LOY
26	KAREL JONKHEERE 85	DIRK BEIRENS
27	GEODETISCH PUNT	MARCEL BRAET
28	ST.-ANNAKERKJE STENE-DORP	MARCEL BRAET
37	MIJMERINGEN	OMER SIMOENS
39	BEZOEK OOSTENDE MET EEN GIDS	REDACTIE
41	PEURDERS ZOALS IK	OMER SIMOENS
45	REIS VELT - PROVINCIALE DAG	REDACTIE
46	GROOT OOSTENDSCH LIEDTBOECK	JEF KLAUSING
47	SPROKKELS	REDACTIE

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.



Verantwoordelijke
 uitgever en redactie:
 Dirk Beirens
 Floralaan 7
 8400 OOSTENDE

Secretariaat:
 Marcel BRAET
 Eekhoornstraat 20
 8400 OOSTENDE

Voorzitter:
 Marc LOY
 Batterijstraat 70
 8450 BREDENE

Rekeningnr: 068-2075070-73

AKTIVITEITENKALENDER

Zaterdag , 4 mei 1991

om 14.30 uur
(duur 1.30 uur)

Ingang Mercatorlaan,
aan de serres.

BEZOEK AAN DE STEDELIJKE
BEPLANTINGSDIENST
(Groendienst Oostende)
o.l.v. de directeur,
de heer J. WATELLE



De groendienst van 2000 tot 2100 uur waagend open. De nieuwe serres worden officieel in gebruik genomen. Groen Oostende op 200 best. Foto 1988.

Opendeursdag groendienst

NB 13/5/88

Oostende tuin van de Noordzee

Donderdag , 9 mei 1991

om 9 uur (duur 1 uur)

Ingang Stuiverstraat VTI
(volg de pijlen naar de
3de verdieping!)

Bezoek aan de Paster Pype
visserijschool o.l.v. de
heer Henri Laplasse.

Vervolg op ons bezoek aan
de scheepswerf IdP op
zaterdag 19 januari 11.

Vrijdag , 28 juni 1991 , om 19 uur (duur 2.30 uur)

Plein voor het St.-Annakerkje te Stene-Dorp

KREKENWANDELING o.l.v. onze secretaris M. Braet

Een geschiedkundige natuurwandeling in het achterland van de badstad Oostende met aandacht voor de historie van het landelijke Stene-Dorp, het fenomeen van de "Oostendse Historische Polders", de prachtige schorrehoeven met weiden en landerijen in "le plat pays", de oude spoorweginfrastructuur en het ongerepte krekengebied.

VOORWOORD

Marc Loy

CURSUS - CURSUS - CURSUS

In september eerstkomend start onze gidsenkring met haar eerste zelf georganiseerde cursus ter opleiding van nieuwe gidsen en dit met de bedoeling het gidsenbestand dat momenteel 14 leden telt uit te breiden.

Waarom nu, in ons derde werkingsjaar, zo'n cursus, die zal lopen van september 1991 tot juni 1992 ?

Alles draait rond het probleem dat we moeten vooruitzien naar een probleem dat nu nog geen probleem is maar wellicht een probleem worden zal. Ter verduidelijking : wij moeten ervoor zorgen dat er een lichter nieuwe gidsen zal kunnen aantreden op het ogenblik dat er ook effectief meer vraag is naar gidsbeurten. Zo niet hebben wij te veel (en ontevreden) gidsen.

Omdat alles erop wijst dat we volgend jaar, zeker als het domein van Prins Karel, gedeeltelijk, officieel wordt opengesteld, meer, vooral meertalige, gidsen nodig zullen hebben, leek het ons nuttig nu de cursus op te zetten.

Om de geïnteresseerden een eerlijk kans te gunnen, zullen we de inschrijvingen starten op een in de pers vooraf meegedeelde datum. Het aantal effectieve deelnemers wordt dan bepaald door de volgorde van de binnenkomende overschrijvingen. We dachten dat deze manier van werken de meest eerlijke was om iedereen, bekenden en onbekenden, gelijke kansen te geven.

We kunnen enkel hopen dat wie de cursus volgt, dat enkel doet om zijn of haar stad beter te leren kennen en dan eventueel ook bereid is om die interesse aan anderen over te dragen. Wie in het gidsen een bijkomende job ziet, zal zich bekocht voelen. En wij ons wellicht ook!

HET BESTUUR

KAREL JONCKHEERE 85 (°9.04.1906)

Op VRIJDAG 3 MEI 1991 wordt de Gastendse - in Rijmenam bij Mechelen residerende - schrijver KAREL JONCKHEERE, op initiatief van de Vrienden van het PMMK gehuldigd in datzelfde PMMK.

Vanaf 15.30 uur kunnen belangstellenden een interessante film uit 1976 van Emile Degelin over de schijver zien, gebaseerd op een gezamenlijk scenario.

De eigenlijke "viering" begint om 16.30 uur, wanneer genodigden, sympathisanten en leden van de meewerkende verenigingen aangekomen zijn : Vrienden van het PMMK, Willemsfonds, Oud-leerlingenbond Atheneum, Gidsenkring Lange Nelle

Tijdens de viering wordt het verhalend en poëtisch oeuvre van Karel Jonckheere toegelicht en geëvoceerd. Het geheel wordt muzikaal opgeluisterd door het koor 't Muzeschuitje uit Mariakerke.

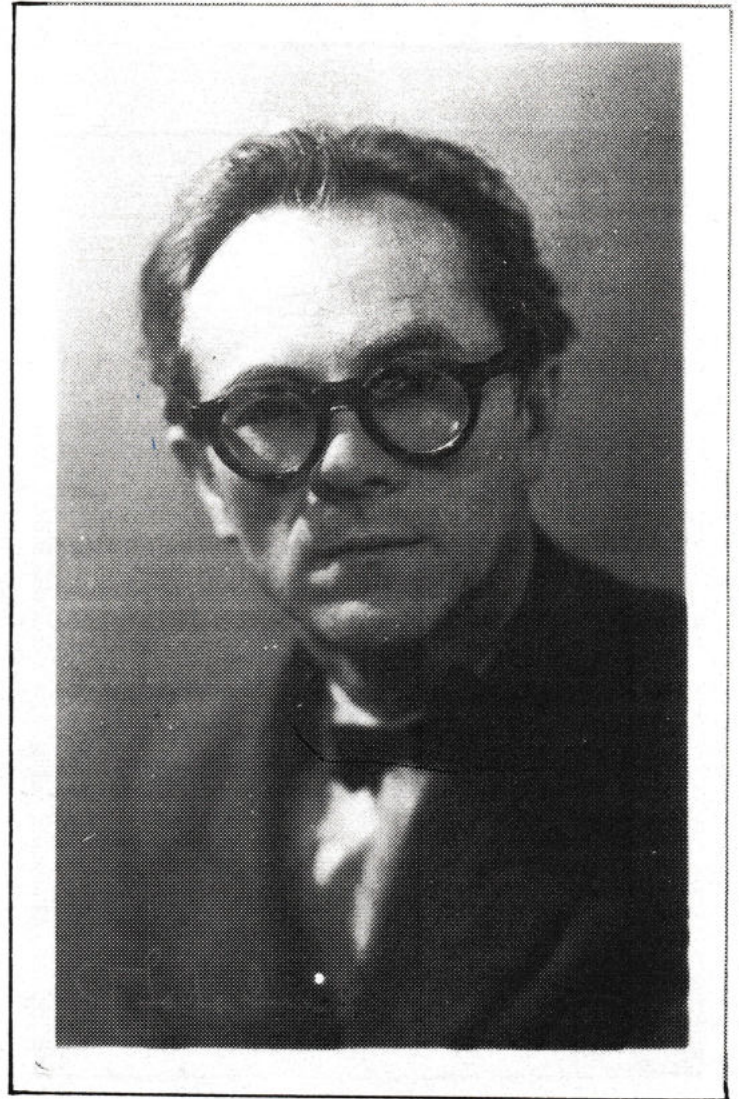
Generatiegenoten van de gevierde vertellen voorts over de "tijd van toen" en toetsen die aan de hedendaagse tijd.

De heer O. Vanneste, gouverneur van de provincie West-Vlaanderen, zal vervolgens de eremedaille van de provincie overhandigen.

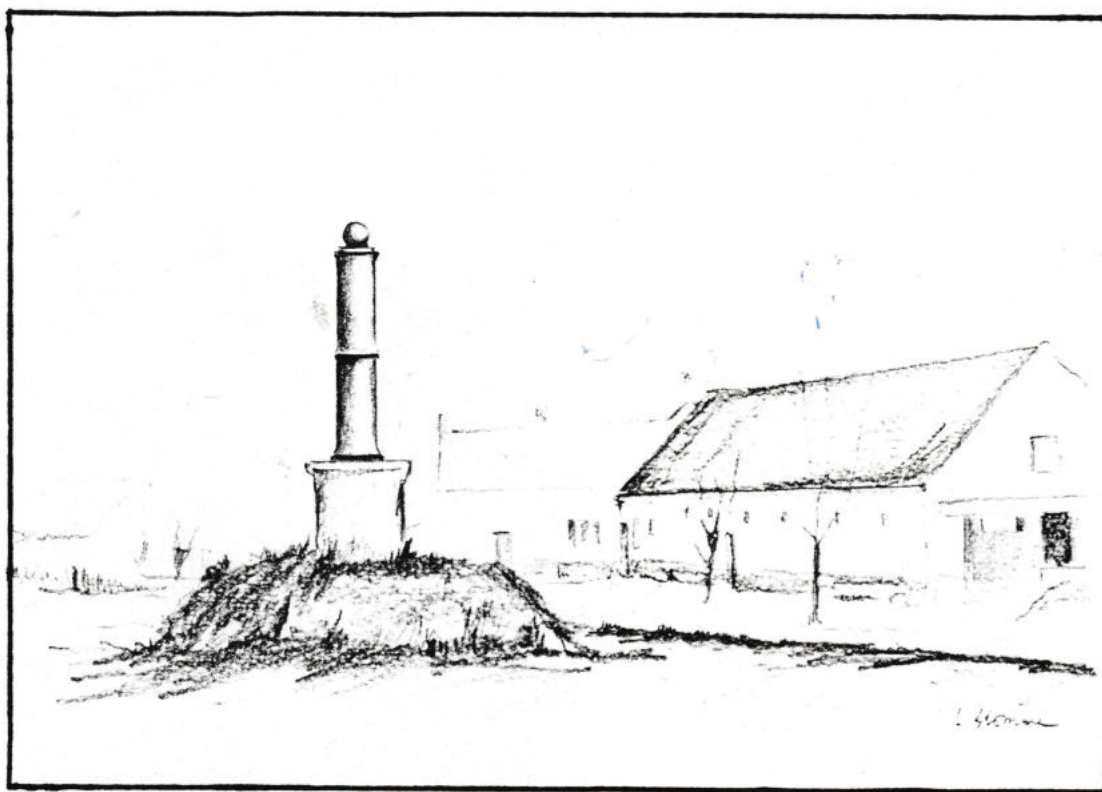
Op de 1ste tussenverdieping links (van het PMMK) kan het publiek in enkele toonkasten werk en documenten van en in verband met K. Jonckheere bekijken.

Een mooie programmabrochure met alle teksten en uitzonderlijke foto's zal ter plaatse verkocht worden!

De toegang zelf is vrij! Allen daarheen!



GEODETISCH PUNT



De ijzeren paal, op het einde van de Polderdijk, is een van de weinige Geodetische Palen die nog bestaan. Deze dateert uit 1853. (let op de Franse benaming : "Station Geodesique").

GEODESIE betekent : De wetenschap die zich bezighoudt met de bepaling van de vorm en de afmetingen van de aarde. Een Geodetisch punt is een vast gekend punt vanwaar men vertrekt bij het afmeten van afstanden voor het in kaart brengen van de streek.

Op een stafkaart uit 1861 zie je de "base géodesique", d.w.z. een lijn langs de Torhoutsesteenweg, met als Term(inus) A aan de Kromme Elleboog, B op de Hoge Barriere, en C nagenoeg halfweg. Een geodetische lijn betekent de korste verbinding tussen twee punten op het aardoppervlak. Het signaal van 1853 op de Polderdijk vormt het vierde punt van die driehoeksmetingen en is de top van twee rechthoekige driehoeken tussen AC en BC gevormd.

Dit Geodetisch Punt staat nagenoeg op het raakpunt van drie vroegere gemeenten : Snaaskerke - Stene en Zandvoorde.

Marcel Braet (Gidsenkring "Lange Nelle" Oostende)

Tekening : Luc Blomme



SINT ANNA KERKJE STENE

Volgens de schrijver Robrecht de Beaucourt de Noordvelde in zijn boek "Beschrijving der Gemeente Steene" (1908) liet Karel de Grote in 780 te Steene, dat toen aan zee lag, een burcht, een "Steen", bouwen ter bescherming van de bevolking tegen de regelmatige invallen van de Noormannen. Deze zou gesitueerd zijn op de plaats van de huidige pastorie. Terzelfder tijd werd er een kapel gebouwd.

Robrecht de Fries die in 1071 een aantal kerken liet bouwen zou ook te Steene een kerk hebben gebouwd.

De huidige kerk dagtekent uit verscheidene tijdperken. Het oudste gedeelte, de noordbeuk, dateert van rond 1253. De middenbeuk werd bijgebouwd als dank omdat Steene gespaard bleef tijdens de reusachtige overstroming van 1334. Een derde beuk werd bijgebouwd, bij de wederopbouw, na het beleg van Oostende, in 1625.

-- 91 - 28 --



GROETEN UIT STENE

-- 91 - 28 --

Het torentje dat een weinig zuidwaarts overhelt werd gebouwd in 1651 en hersteld in 1748.

Het portaal met doksaal werd verwezenlijkt in 1846.

In 1970 verdwenen de graven voor de kerk om plaats te maken voor parking.

Hoofdpatrones is St. Anna ter Drieën (Anna : grootmoeder - Maria : moeder - Jesus : kind).

Bijpatronen zijn de H. Willibrordus (de missionaris die deze streken gekerstend heeft) en de H. Apollonia (die wordt aanbeden tegen tandpijn).

KOOR

Links : een glas-in-loodraam met de H. Anna, gezeten naast haar dochter en haar onderrichtend. Rechts : de foltering van de H. Apollonia. Die ramen werden geschilderd door Jules Dobbelaere uit Brugge en in 1904 geplaatst.

Boven het altaar is een symbolenrijke bovenbouw aangebracht : Gods' alziend oog te midden van een wolkenkring met gevleugelde engelkopjes en stralenkrans. Eronder, in een soort schild vind je de tekst : "SOLI DEO HONOR ET GLORIA " (wat betekent : Aan God alleen lof en eer) een tekst van St. Paulus : I AD TIM. IC. V17 (is gelijk aan : Eerste brief aan Timoteus, eerste hoofdstuk, vers 17).

Links eronder de symbolen van het Nieuwe Testament (Evangelie boek met 7 vergulde sloten - Kelk met 2 kannetjes - druiven en korenaren (H. Mis).)

Rechts onder de symbolen van het Oude Testament (De twee stenen tafelen van Mozes en het offer van Melchisedech verzinnebeeld door 5 bruine broden).

Aan weerskanten van het tabernakel zijn goudkleurige muurversieringen aangebracht.

Aan de rechterkant : symbolen van het offer (H. Mis) : kelk - twee kaarsen - water- en wijnkannetje - evangelieboek.

Aan de linkerkant : symbolen van de aanbidding (het Lof) : stoel - wierookvat met schelp - beurs om de corporale (doekje om onder de monstrans open te plooiën) weg te bergen.

In de Middeleeuwen noemde men de kerkmuurversieringen "le bible du pauvre" (de bijbel van de eenvoudige mensen).

HOOFDALTAAR

Vooraan op de kistvormige uitbouw onder het altaar bevindt zich een medaillon dat de H. Anna voorstelt. Boven het tafelblad het tabernakel waarvan de deuropervlakte versierd is met een voorstelling van het Lam Gods. Boven het tabernakel de sacramentstoren versierd met een uit de kelk oprijzende hostie. Het bewegende binnendeel bevat drie vakken, elk verschillend versierd. De zes houten kandelaars (1,16 m.) hebben een driehoekige voet waarvan iedere zijde een eigen verwijzing draagt : Jezus Christus - Maria - Anna. De huidige altaarsteen werd te water aangevoerd door een schipper uit Brugge in 1626 "nadat de kercke ghezuyvert en ghereynicht was" om op 9 aug. 1626 ingewijd te worden.



ALTAAR VOOR DE DAGELIJKSE EREDIENST

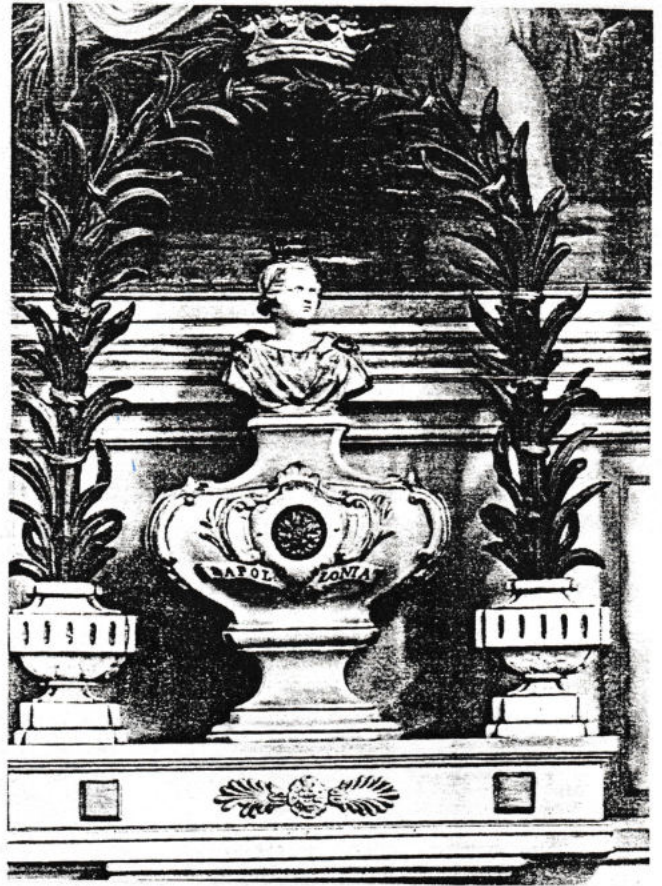
Voor de tafel staat een deel van de vroegere communiebank uit een zijbeuk. Vooraan centraal is het in hout gesneden offer van Melchisedech uitgebeeld.

Buste van de H. Apollonia :

De barokke buste rust op een pseudoreliekhouder, geflankeerd door twee vierkante urnen waaruit telkens een groene olijftak schiet, die samen een kroon ophouden, de kroon van het martelaarschap. Dit stuk werd destijds meegedragen in de processie.

DOKSAAL EN ORGEL

In 1846 werd het doksaal gebouwd. Het orgel is een geschenk van een lid van de familie Declerck-Mergelynck, kasteelheer te Bekegem (ca. 1846). Voor het doksaal troont een prachtige St. Anna-ter-Drieën.



Buste van de H. Apollonia

O.L. VROUW MET HET KIND JEZUS

Tussen de noorder- en middenbeuk wordt dit beeld tentoongesteld in een beklede nis achter glas. Bovenop een gestyleerde leeuwepoot troont Christus. Hij wordt geflankeerd door twee engelen die ooit een tekstband hebben gedragen. Boven de glazen deur een vrijmetselaarsvoorstelling van de drie gragen : leerling (links, brengt werktuigen aan), compagnon (twee centrale figuren die met een boomzaag werken) en de meester (rechts met hoed met pluimen en de zwee).

Het beeld zelf : fijn uitgewerkte zilveren kroontjes sieren het hoofd van beide figuren. De beide kroontjes zijn verschillend. Maria draagt een koperen scepter. Het beeld is van hout, de zichtbare delen zijn bepleisterd en geschilderd. De armen scharnieren.

PREDIKSTOEL

Het klankbord is versierd met vier ronde urnen en een verkleind model van Gods' oog in driehoek, stralenbundel en wolkencirkel (zie ook hoofdaltaar). Op de rug prijkt de H. Anna ; op het zijpaneel komt O.L. Vrouw (of de H. Apollonie) voor, terwijl de voorzijde van de kuip ingenomen wordt door de H. Willibrordus.

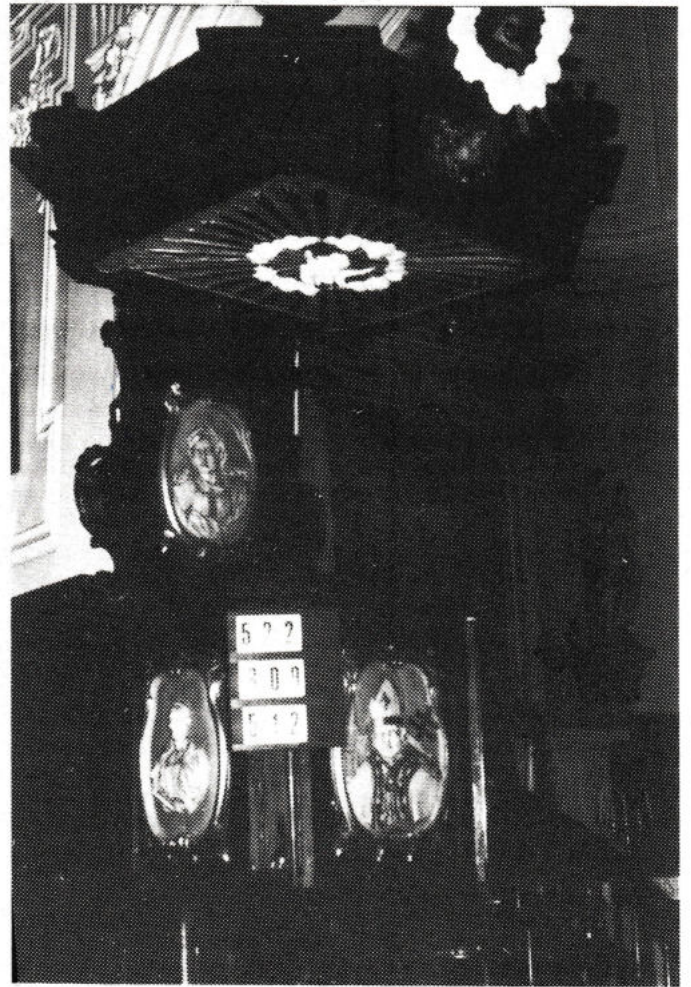
De trap telt zeven treden.

O. L. VROUWALTAAR

Dit is het altaar in de linker-(noord)-beuk. Bovenaan is er een kruis met stralenbundel. Eronder een beeld van St. Anna-ter-drieën. De H. Anna draagt O.L.Vrouw, deze laatste draagt Jezus. De retabel stelt de H. Anna die Maria onderwijst voor ; naast hen leest de zittende echtgenoot en vader Joachim, een boek. Vanuit de hemel zendt de H. Geest zijn verlichtende bijstand. Onder het altaar : Het Lam Gods.

ST. WILLIBRORDUSALTAAR

Dit is het altaar in de rechterbeuk. Centraal bovenaan komt op het medaillon het jaartal 1636 voor. Eronder het beeld van de H. Willibrordus. Het schilderij (1,72 m. h - 1,34 m. b) het Kerstgebeuren voorstellend, is van E. Lacroix (1787-1788) van wie er ook werken hangen in de O.L. Vrouw-ter-Duinen kerk. Op de plaats van het tabernakel is er een votiefstuk (1,11 m.h.) ter ere van de H. Apollonia neergezet.



Predikstoel

SCHILDERIEN

"DE LEERLINGEN VAN EMMAUS" (Koor links)

Schilderij op doek (0,91 m. h./0,97 m. b.)

"PIETA" (Koor rechts)

Schilderij op hout (0,72 m. h./1,02 m. b.)

Vooraan onderaan rechts liggen de doornenkroon, een schaar en een tang. Centraal achter O.L.Vrouw is een driehoekige structuur (vergelijk met "de kruisafneming" (waarschijnlijk van dezelfde schilder.

"KRUISDOOD VAN CHRISTUS" (Linkerbeuk links)

Schilderij op hout (1,45 m. h./1,04 m. b.)

"KRUISAFNEMING" of "BEGRAFENIS VAN CHRISTUS"

(Linkerbeuk rechts)

(1,09 m. h./0,74 m. b.) Centraal op de achtergrond opnieuw een driehoekige structuur. De man links houdt in zijn rechterhand de doornen kroon. Op de voorgrond links onderaan liggen twee nagels, staat een breedgerande kom met spons en is een speerpunt zichtbaar.

"MARIA MET HAAR OUDERS ANNA EN JOACHIM"

(Linkerbeuk boven het O.L.Vrouw altaar)

"KERSTMIS"

(Rechterbeuk boven het altaar van de H. Apollonia).

"DE VLUCHT NAAR EGYPTE" (Rechterbeuk rechts)

Dit schilderij werd nog niet zolang geleden geschonken door Juffr. Paula Van Caelenbergh. Deze erfde het van haar oom E.H. Jozef Van Caelenbergh, pastoor te Landegem. Deze had het op zijn beurt geërfd van zijn oom die hulpbisschop van Mechelen was.

Een andere oom van haar was kunstbeeldhouwer en heeft het kader van dit schilderij gebeeldhouwd. Bovenaan in dit kader beitelde hij de spreuk "AMOR VIVIT" (de liefde heeft overwonnen), wat de kenspreuk was van deze hulpbisschop van Mechelen.

KOORGESTOELTE

Het koorgestoelte is versierd met de afbeelding van de vier evangelisten : Mattheus met een engel - Markus met een leeuw
Lukas met een os en Johannes met een arend.

Pastoor J. Gesquiere geeft daar volgende betekenis aan :

Mattheus begint zijn evangelie met de boodschap van de engel ; daarom staat er een engel bij hem.

Markus begint zijn evangelie met het verhaal van Johannes in de woestijn ; en daarom een leeuw - het dier van de woestijn - bij hem.

Lukas begint zijn evangelie met het offermaal van priester Zacharias ; en daarom een offerdier - een os - bij hem.
Tenslotte Johannes die zijn evangelie begint met hoge beschouwingen over God en Christus ; daar de vogel van de grote hoogte - de arend - bij hem.

PAXBORD

(Bord om offerandezegen te geven) 0,12 m. h./0,10 m b.)
In 1631-32 gekocht bij zilversmid Jan Huysman te Brugge.

ALTAARENGELEN

Toen de altaarengelen, als schatten op zolder teruggevonden, werden terug geplaatst, schreef pastoor J. Gesquiere er volgend gedichtje over :

Eertijds knield'een engelenpaar
gebogen aan ons hoofdaltaar
tot vreugde aller Stenenaren
die trots en fier op 't kerkje waren.

Een mooie morgen was verschenen
en beiden waren zij verdwenen
zonder geruchte, zonder smerte,
maar voor Stene een steek in 't herte.

Zij gingen verre : een hemelreize
naar da'k peize ;
zij gingen naast Sint Anna knielen
een veel gestorven Steense zielen.

Zij vertelden van ons kerkje ;
van menig mooi voltrokken werkje ;
en dat 't ervan gekomen was :
g'heel Stene zat nu onder glas.

Alles goed, proficiat,
voor dit, voor dat, voor alles wat !
Maar de mensen, zei Sint Anne,
zonder engelen zijn in panne.

Keer terug naar 't schone Stene,
laat die mensen niet allene ;
beter dan al dat Steense glas
komt gij daar van pas.

En weer knielt nu een engelenpaar
gebogen aan ons hoofdaltaar.
Stene heeft een engelenwaarde...
In Stene de hemel op aarde

DOOPVONT

Wit-marmeren beeldhouwwerk vertrekkend van een achthoekige voet en uitmondend op een cirkelvormige kuip, 1,07 m. hoog. Versierd koperen deksel, 0,32 m. hoog. De doopvont is van L. Devriese "marbrier".

BIECHTSTOELEN

De biechtstoel in de zuiderbeuk (rechts) is versierd met een afbeelding van de apostel Petrus, en deze in de noorderbeuk (links) met de afbeelding van de apostel Paulus. Petrus met de sleutels en Paulus met de zwaarden.

BRANDVENSTERS

De twee brandvensters aan het hoofdaltaar (H. Anna en H. Apollonia) dateren van 1904.

De zes vensters in de zijbeuken dateren van 1932 en tonen ons de afbeelding van zes heiligen :

In de rechterbeuk (van voor naar achter) :

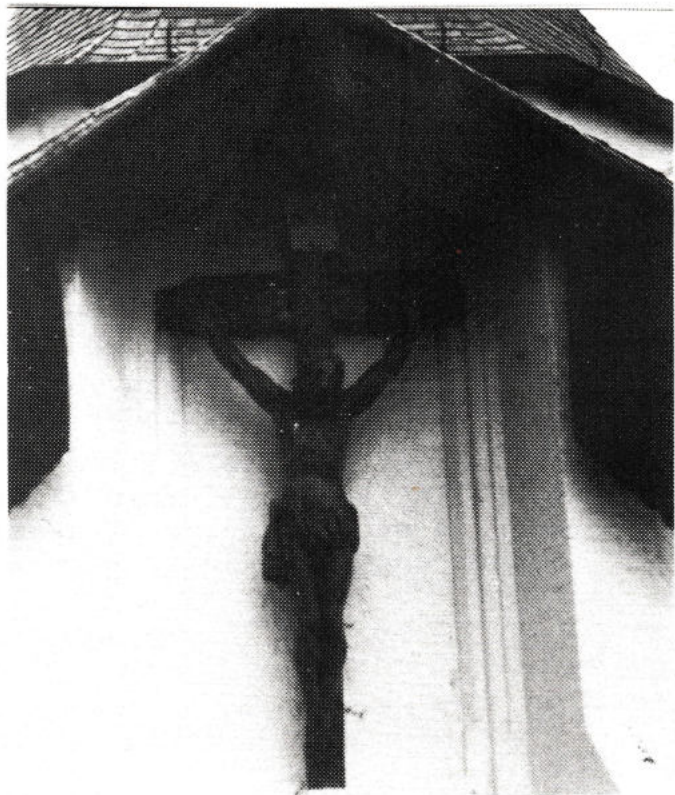
H. Hart van Jezus - H. Jozef - H. Eligius.

In de linkerbeuk (van voor naar achter) :

De Moeder Gods - H. Barbara - H. Livinus.

OBERAMMERGAUKRUIS

Tegen de oostgevel hangt een indrukwekkend kruisbeeld waarvan de Christusfiguur (1,90 meter hoog) uit één blok lindenhout is gekapt. Een zadeldak met houten voorhang beschermt het tegen de weersinvloeden.



GRAFMONUMENT JOSEPH GEZELLE

Joseph Gezelle was de broer van Guido Gezelle.

Hij werd geboren te Brugge op 12.2.1840.

Op 20.9.1898 werd hij pastoor te Stene, waar hij overleed op 18.6.1903.

NOORDELIJKE ZIJGEVEL

De zes nissen verwijzen naar de 12 apostelen. In de vroegere zuidelijke zijgevel van het gebouw, zaten er ook zes. De schuine helling met leien gedekt aan de voet van de ramen en de nissen herinnert aan de strobedekking van het dak. Tegen de gevel zijn nog de begraafplaatsen van de zusters van de H. Jozef en de Zwarte Zusters, vroeger ook van de Dominikanen.



Samenstelling : Marcel Braet - Gidsenkring Lange Nelle

Bibliografie : Stene Sint Annakerk (1978)

Stene - fotoboek

Min. van Nat. Opvoeding en Cultuur (1967)

MIJMERINGEN

Omer Simoens

Mijn tante Irma, zaliger gedachtenis, hield destijds een viswinkel open in de Duinenestraat te Bredene-aan-zee. Voorheen had zij vele jaren rondgevent met vis, die zij zelf 's morgens vroeg per fiets, waaraan een aanhangwagentje was vastgekoppeld, ging ophalen in de vismijn.

Vis manipuleren, d t was immers haar lust en haar leven.....

Gedurende het zomerseizoen had zij heel wat franstalige klanten. Dat was voor haar geen bezwaar, maar haar man, nonkel Armand, dat was "une autre quelque chose"! Zijn kennis van onze tweede landstaal was zeer beperkt, om het eufemistisch uit te drukken.

Daarom waakte tante Irma er angstvallig over dat zij steeds thuis bleef gedurende de openingsuren van haar winkeltje. Nu gebeurde het toch eens dat zij een dringende boodschap moest doen.

Alsof de duivel ermee gemoeid was, kwam daar een franstalige dame binnengestapt en vroeg : "Bonjour monsieur, qu'est-ce que vous avez comme poisson aujourd'hui?". Nonkel Armand hoorde het in Keulen donderen, kreeg alle kleuren van de regenboog en stotterde wanhopig : "Heu, heu...."

Toen kreeg hij plots een ingeving van de H. Geest, stak zijn tong uit, wees erop, en riep triomfantelijk : "Nous avoir des...." en stak weer zijn tong uit.

Madame schaterde het uit : 't was compris!

Zij bleef steeds een trouwe klant, maar op haar beurt bestelde



zij nooit "des soles", maar toonde giechelend haar tong aan tante Irma. (Deze stelde het lumineuze idee van haar echtgenoot eerder matig op prijs, maar wat wil je : "Bestaat er één man, die genade vindt in de ogen van zijn vrouw?")

+++

+++

+++

+++

De meest geliefde wandeling voor een Oostendenaar is zonder twijfel "de Visserskaai". Akkoord?

Dat was ook zo voor de jongste wereldoorlog, en als jongen was ik verzot op het zicht van de vele vissersboten, die er aanmeerden en er hun rijke buit losten. Ik keek de ogen uit mijn kop als ik zag hoe in de visbennen nog levende "ploaten" met hun staart sloegen. Ik droomde er ooit van zelf visser te worden, en in afwachting was ik al een fervente "spekkevisser" in de "Lac" in 't "Bosje". Maar ik dwaal af...Ik zei dus dat ik iedere gelegenheid benutte om aan de Visserskaai die typische Oostendse bedrijvigheid gade te slaan. Ik was daar echter niet alleen als toeschouwer....

Eens was ik er getuige van hoe een potige visser op de kade doende was om de visbennen op te vangen, die zijn maat vanuit een vissersvaartuig aan een katrolsysteem optrok. Met een stevige zwaai deed hij de gevulde manden dan op de kade zelf belanden. Een pastoor, vroeger onmiskenbaar te identificeren aan zijn lange, zwarte soutane, was wat te nieuwsgierig (een typische eigenschap - ik verwijs naar zijn collega uit mijn eerste "mijmering" over August Van Yper). Hij drong te dicht bij de uiterste rand van de kade, om toch maar niets van de werkzaamheden te missen.

Hierbij hinderde hij echter de navolger van Petrus in zijn bewegingen. Daarop draaide deze zich naar de geestelijke en gromde : "Menère de Paster, zoe je a bitje je kl.... willen scheuren, as-tu-blijft!". Daar hij er a.u.b. aan toegevoegd had, vervolgde hij - zeer content over zichzelf - "Je kunt toch moar beleefd zien tegen de menschen awo !".

+++

+++

+++

+++

Bezoek OOSTENDE met een gids!!

12 Wandel- en/of museumbezoektrips en 1 busronddrit.

STADSCENTRUM

MONUMENTENWANDELING (Duur: 1 uur)

Kennismaking met markante gebouwen, monumenten en beeldhouwwerken op en rond het rechte traject van de Leopold II-laan, van stadhuis tot Casino-Kursaal en de elleboog naar het Europacentrum.

Start: stadhuis of schoolschip Mercator.

STADSKERNPROMENADE (duur: 2 uur)

Op en binnen het tracé van de oude Oostendse stadswallen (geslecht vanaf 1865) maakt U kennis met het hart van een moderne badstad die naast haar huidige toeristische infrastructuur ook af en toe herinnert aan haar glorieus verleden. Dat hart klopt tussen de H. Serruyslaan, de Albert I-promenade, de Visserskaai en de Vindictivelaan.

Start: Casino-Kursaal, stadhuis of schoolschip Mercator.

BUSTRIP GROOT-OOSTENDE (duur: 2 uur)

Tijdens deze trip geeft de Koningin der Badsteden de meeste van haar charmes en geheimen prijs. En U merkt het wel, variatie in overvloed: de oudste stadskern, de urbanisatiepolitiek van Leopold II en de koninklijke bouwwerken naar het westen toe, de renbaan, Raversyde met het voormalig domein Prins Karel, de luchthaven, het landelijke Stene, het Maria-Hendrikapark, de haveninstallaties aan de oostkant, de vismijn, het fort Napoleon in de duinen ... en terug naar de jachthaven aan het winkelcentrum.

Start: Casino-Kursaal of busparking Mercatorlaan tgo. het stadhuis en het schoolschip Mercator.

KONING LEOPOLD II - WANDELING

(duur: 2, 3 of 4 uur naar keuze, met of zonder onderbreking(en)).

Een (halve) cirkel beschrijvende wandeling langs de verwezenlijkingen en dromen van de Belgische vorst die Oostende aanzien gegeven heeft. Het Oostendse Koning Leopold II-verhaal wordt geprojecteerd tegen de achtergrond van zijn regeerperiode (1865-1909), zijn urbanisatiepolitiek, zijn amoureuze en Kongo-perikelen en waarneembare belle-epoque-herinneringen.

Start: hoofdingang St-Petrus en Pauluskerk tgo. het spoorweg- en ferrystation.

JAMES ENSOR: KORTE WANDELING MET MUSEABEZOEK

(duur: 2 uur)

We volgen het spoor van Oostende's grootste artistieke zoon James Ensor (1860-1949) vanaf zijn geboorteplaats via het atelier van zijn meesterwerken tot het huis dat hij het laatst heeft bewoond, het Ensormuseum, dat we bezoeken.

Vervolgens bekijken we de Oostendse Ensorcollectie, olieverfschilderijen en grafisch werk, in het Stedelijk Museum voor Schone Kunsten op de 2de verdieping van het Feest- en Cultuurpaleis aan het Wapenplein.

Nabespreking kan met de liefhebbers gebeuren in Ensor's stamcafé.

Start: Ensormuseum of Stedelijk Museum voor Schone Kunsten.

OPENLUCHTMUSEUM ATLANTIKWALL TRP RAVERSYDE VOORMALIG DOMEIN PRINS KAREL (Duur: 2.30 uur)

Enkel na voorafgaande schriftelijke toelating van het Ministerie van Openbare Werken. Bezoek aan het noordelijk deel van het Toeristisch Recreatiepark (TRP) Raversyde begrepen tussen de Duinenstraat en de Kustweg. Dit 8ha38a grote deel van het voormalig domein Prins Karel bevat het Memoriaal Prins Karel (3 gebouwen) en het Openluchtmuseum Atlantikwall (ca. 60 bunkers en oorlogsconstructies uit beide wereldoorlogen, verbonden door open en overdekte loopgraven).

Start: Ingang domein Duinenweg (noot: infrastructuurwerken aan de gang).

KREKENWANDELING (Duur: 2.30 uur)

Een geschiedkundige natuurwandeling in het achterland van de badstad Oostende met aandacht voor de historie van het landelijke Stene-Dorp, het fenomeen van de "Oostendse Historische Polders", de prachtige schorrehoeven met weiden en landerijen in "le plat pays", de oude spoorweginfrastructuur en het ongerepte krekengebied.

Start: St-Annakerk, Stene-Dorp.

VUURTORENWANDELING (Duur: 2 uur)

Wandeling aan de oostkant van de havengeul, rond de Oostendse vuurtoren "Lange Nelle", met als bezienswaardigheden: hengel- en baggerschepen, het fort Napoleon (1810), duinstrand-zee, bunkers, de Halvemaandijk, de staketsels en de havengeul, de ferries en jefoils, de vismijn en het visserijdok, de sluizen, slipways en werven en de visserijrijverheid aan de H. Baelskaai.

Start: Vuurtoren "Lange Nelle" aan het Vuurtorendok op het einde van de H.Baelskaai.

GELEID BEZOEK AAN EEN MUSEUM

(kan ook in een wandeling worden geïntegreerd.)

1. **Schoolschip Mercator** (duur: 1 uur)
2. **St-Petrus en Pauluskerk, praalgraf Koningin Louise-Marie, Peperbusse** (duur: 2 uur)
3. **Stedelijk Museum voor Schone Kunsten:** Ensor, Spilliaert, Declerck, Bulcke, tijdelijke exposities en vele 19e eeuwse kunstenaars. (duur: 1 uur)
4. **Heemkundig Museum** met plaatselijke geschiedenis: Beleg van Oostende, de belle-epoque, reconstructie visserswoning + herberg, maritiem Oostende, militaria, ... (duur: 1 uur)
5. **Provinciaal Museum voor Moderne Kunst (PMMK):** vaste collectie Belgische moderne kunst vanaf de Expressionisten en Eerste Abstracten tot videokunst en hedendaagse kunstuitingen; geregeld vinden er ook tijdelijke exposities plaats over binnen- en buitenlandse moderne kunst. (duur: 1.30)

Rechtstreeks contact met het museum nemen !!

PMMK, Romestraat 11, 8400 Oostende, Tel. 059/50.81.18.

Inlichtingen en aanvragen:

Officiële Gidsenkring Oostende "LANGE NELLE"

Afdeling van de Westvlaamse Gidsenkring... 059/80.78.10

p/a Eekhoornstraat 20 - 8400 Oostende..... 059/70.72.07

PEURDERS ZOALS IK...

Omer Simoens

Eerste voorwoord

Volgens het handwoordenboek is een "peur" een tros van aardwormen of pieren, die in de hele lengte doorstoken, aan een snoer zijn geregen, en bij het vissen wordt gebruikt.

Ik hoor je al mopperen en mij beschuldigen van wreedheid. Mocht een pier kunnen protesteren of een paling kabaal kunnen maken als ik zijn vel afstroop, dan zou ik waarschijnlijk mijn snode daden niet over mijn hart krijgen. Als oorlogsveteraan ben ik wel gehard, denk ik toch!

Enfin, ik vind peuren de sportiefste, de eerlijkste vorm van vissen. Zoals je wellicht weet, gebeurt het peuren zonder een haak en de kunst bestaat erin, wanneer je de paling voelt bijten, hem zo vlug mogelijk in je peurnet te slingeren. Trouwens, met deze vismethode heb je helemaal geen dure uitrusting nodig. Al wat je behoeft is :

- een peur, die je met de hulp van een peurlood tot op de bodem van het water laat zakken, en die je dan op en neer doet dansen als lokaas voor de rondtrekkende palingen;
- de peur bind je vast aan een touw;
- het touw bind je vast aan een eind bamboe of een stok;
- aan een tweede stok - zo dicht mogelijk bij de plaats waar je peurt - bengelde vroeger een zwart herenregenscherm, later vervangen door een echt peurnetje.

In het midden van die paraplu maakte ik een paar gaten, en mijn moeder naaide er een afgedankte kous aan vast. De afgesneden kous bond ik onderaan stevig dicht met een touwtje, zodat ik na afloop van de peurpartij dit slechts hoefde los te peuten om mijn vangst in een zak of emmer leeg te schudden.

Het voordeel van zo'n herenparaplu is wel dat hij een grote, volledige cirkel vormt, zodat je minder palingen mist dan met een peurnetje, dat slechts een halve cirkel beslaat.

In de binnenwateren wordt meestal gepeurd met een kuip of bassin omdat het daar stilstaand of weinig vloeiend water betreft.

In de havengeul zou je kuip rap kapseizen daar de in- en uitvarende schepen, vooral bij laag water, een hevige stroming veroorzaken.

Het nadeel van een paraplu is echter dat je ze ieder jaar moet vervangen, want door het zoute zeewater is de overtrek onbetrouwbaar geworden het volgend jaar. Bovendien kan je regenscherm soms een onverwachte samba-pas uitvoeren bij een hevige windstoot.

Dit is dikwijls het geval aan het staketsel zodat je met veel brio een paling naast of over je paraplu zwiert.

Ik maakte mijn peur altijd met katoendraad, zodat de paling met zijn scherpe tandjes, er langer bleef aanhangen. Zoals je wellicht weet zijn er dagen waarop de paling slechts "flauw" bijt en gauw je peur lost, terwijl op andere dagen hij "fel" bijt.

Zo heb ik het nog meegemaakt, dat ik een paling die reeds in mijn regenscherm lag, terug in het water trok.

Je moet dus je gevangen paling goed los schudden in je paraplu, vooraleer je herbegint.....



Tweede voorwoord

Er wordt terecht beweerd dat de appel niet ver van de boom valt. Mijn vader was een verwoed peurder, en zo kreeg ik van jongsaf aan de smaak te pakken. Al van in de Broederschool mocht ik soms mijn vader vergezellen naar de "Tettebrug" - voor toeristen officieel "de Graaf de Smet de Naeyerbrug". Waar nu een vernieuwd, smal staketseltje loodrecht op de eerste brug loopt, stond vroeger een breder staketsel met aan het uiteinde een paar aanlegsteigers. Daarop kon je telkens een tweetal uren peuren voor en na de laagste waterstand.

In ons Gidsenkrantje nr. 1 van 1990 schreef ik onder "Mijmeringen" een artikel over "Den Dikken". Daarin was o.a. te lezen: "..... als ik soms in gedachten aan het peuren was, brulde hij: "Simons, je ziet weer engeltjes!" Onze typiste, die blijkbaar geen peurster is, dacht waarschijnlijk dat "peuren" een of andere bastaardvloek is, en wijzigde veiligheidshalve dit onfatsoenlijk woord in de poëtische omschrijving "als ik soms in gedachten verzinken was.....".

Je moet weten dat de Broederschool van het Hazegras in de Vaartstraat, dus vlak bij de "Tettebrug" lag, en ik na afloop van de klas - om 16.30u. - soms mijn vader mocht vergezellen naar zijn geliefkoosde peurplaats. Ik was niet weinig fier als ik erin gelukte een paling in de paraplu te zwieren!

Vader vertelde mijdat hij vóór en nog enkele jaren na de Eerste Wereldoorlog, altijd ging peuren in de Gouwelozekreek nabij de Gistelsesteenweg. Als ik mijn vader mocht geloven, werden destijds tonnen palingen gevangen in die kreek.

In de aanpalende boerderij "DEWULF" was vroeger een estaminet, die de stamkroeg was van een massa lustige peurders.

Daar waren specimen onder die meer aan de toog peurden dan aan de waterkant, en steeds bereid waren om een collega een poets te bakken.

Zo beweerde mijn vader-zaliger dat hij er op een donkere avond eens getuige van was dat peurder "MON" (Edmond) in het café binnenviel, lijkbreek en rillend over al zijn leden : "De waterduivel, ik heb de waterduivel gezien!", bibberde hij.

Hij sloeg vlug een paar druppels achterover van pure alteratie en koerste huiswaarts, zijn peurgerei aan de kreek achterlatend. Wat was er eigenlijk gebeurd?

Risten (d.i. Richard) en Celle (lees Marcel), twee fameuze meester-peurders-zatlappen-loerdraaiers, hadden een grote biet uitgehold, er een doodshoofd in gekerfd en een brandende kaars in geplaatst. Op veilige afstand van Mon lieten beide spitsbroers hun kunstwerk-à-la-Ensor, in de beek glijden, en lieten het met het zacht stromend water meevoeren naar de plaats waar de niets vermoedende Mon zat te peuren. Nu waren de mensen vroeger veel bijgeloviger dan de hedendaagse nuchtere moderne individuen. Denk maar eens aan de kwelgeest van "Liesjemorre", die de vroegere moerassen teisterde van de huidige Opex-Vuurtorenwijk.

Mon dacht waarschijnlijk dat de geest van één zijner voorvaderen in Pietje-de-Dood ornaat, hem kwam optrommelenvoor de reis naar de eeuwige palingpoelen.

Als goede Belg koos hij ijlings het hazepad om zijn hachje te redden.... en daarmee was het peuren voor hem definitief gedaan, "finito!".

DE PEURDERS KOMEN D'RAAN!

In ons Gidsenkrantje nr 4 van 1990 schreef ik een kort artikeltje over "Peurders zoals ik". Eigenlijk betrof het toen slechts de kunst om aardwormen te bemachtigen.

Met nieuwjaar ontmoette ik Julien van Snaaskerke, één van mijn beste vrienden. Het eerste wat ik op mijn donder kreeg, was "Merten.... -in de lagere school werd ik steeds aldus aangesproken, Omer klonk immers te deftig ; in het Atheneum was ik "De Siem", want Simoens was te langdradig ; toen ik soldaat speelde, noemde mijn Gentse vriend Raf mij "Gè Oostendse zieker" ; nog later werd ik waarschijnlijk betiteld als "De Gledder" of "De Mane" vanwege mijn blinkende schedel, ofwel als ??? ; mijn dierbaarste bezit aanroept mij met verscheidene varianten : zie hiervoor ons Gidsenkrantje nr 3 van 1990 -.

Enfin, een mens kan het ver schoppen in 't leven.... Dus, Julien zei : "Zeg Merten, ik ga niet akkoord met uw artikeltje over peurders, zulle! Die rode tettingen zijn niets waard, ze zijn plukke fort ("helemaal rot"). Ik gebruik voor mijn peur altijd "blauwkoppen", dat zijn de beste pieren!" En Julien heeft overschot van gelijk.

Maar....Julien was een peurder - en een fameuze crack - in de zoete binnenwateren, terwijl ik steeds in het zoute water heb gepeurd, en dät maakt het verschil! Want in een vaart blijft je peur gedurende verscheidene uren nog vers. Je kan ze zelfs 's anderendaags opnieuw gebruiken als je ze fris bewaart, bv. in vochtig gras. In zeewater is dat uitgesloten, want na korte tijd is je peur al helemaal wit getrokken door het zoute water.

In mijn jeugd jaren ging ik in de regen maanden maart en april aardwormen schudden in het Maria-Hendrikapark. Ik bewaarde ze in een houten bak in de kelder. Elke morgen gooide ik het koffiedik er over en legde er nog een natte jutezak bovenop. Zo beschikte ik het hele visseizoen lang over de nodige pieren. Zoals Julien zegt, vormen de blauwkoppen inderdaad het beste aas, want het zijn grote, stevige aardwormen, die werkelijk tegen een duwtje kunnen. Eenmaal getrouwd, kon ik moeilijk pieren kweken in de living van ons appartementje! Daarom zocht ik op het St.-Catharinaplein in het donker met een zaklamp, die door mijn vriend zò verfoeide dikke, rode tettingen. Die waren echter bestemd voor onmiddellijke consumptie.....

(wordt vervolgd)

Jaarlijks nemen enkele leden van uw Gidsenkring deel aan deze kaderdag, telkens op uitnodiging van één van de afdelingen. Volgend jaar, 1992, is Oostende met "Lange Nelle" aan de beurt! Nu worden we ontvangen door de afdeling Ieper-Poeringe en Westland.

Het programma :

Voormiddag : WERVIK

- 9 u. ontvangst
9.30 u. 2 groepen : a) bezoek aan de geklasseerde St.-Medarduskerk
b) bezoek domein "Dalle-Dumont"
10.30 u. bezoek Tabaksmuseum
12.15 u. ontvangst stadhuis Wervik

Namiddag : ZONNEBEKE

- 14.30 u. vertrek
15 u. 4 groepen : 1) merkwaardige kerk Huib Hoste
2) streekmuseum in 't Kasteel
3) Zonnebeke in WO I
4) ondergrondse slaappleatsen WO I
17.40 u. statutaire vergadering en koffietafel

MET DE ZON VAN DE PARTIJ MOET HET EEN HEERLIJKE DAG WORDEN.....

+++++

VELT-REIS NAAR VERDRONKEN LAND van SAEFTINGHE + ARBORETUM van KALMTHOUT

ZATERDAG 18 MEI 1991

Vertrek : 7.45 u. hotel Melinda Oostende

- Aankomst : a) in Saeftinghe omstreeks 9.30 u. : wandeling door het schorregebied met gidsen ; duur 3 à 4 uur
b) in Kalmthout omstreeks 10 u. voor wie de zware wandeling niet kan meemaken

Picknick in cafetarium arboretum of middagmaal in het "Cuylitshof"

Namiddag : 15 u. geleid bezoek aan het arboretum

Terug in Oostende : 19.30 - 20 uur

- Kosten : a) bezoek Saeftinghe + arboretum + busreis + toegang + gidsen = 550 frank (minder dan 16 : 475 frank)
b) bezoek arboretum + busreis + toegang + gidsen = 400 frank
c) middagmaal : 400 frank (keuze tussen a) halve parelhoen enz..
b) varkenshaas enz..

Inlichtingen : -Saeftinghe : gezien de zware wandeling zijn mensen die zich oud voelen, hartpatiënten en kleine ukkies niet toegelaten. Kledij die mag vuil worden en kniehoge laarzen zijn onontbeerlijk.

Het is een natuurreservaat van 3500 ha met 3 hoofdgeulen voor bevoeiing en een massa broedplaatsen.

-Arboretum : 100den inheemse planten, een kruidentuin en 120 merkwaardige boomsoorten.

WIE NOG MEE WIL MOET ZICH HAASTEN : contacteer Roland Goes 059/502119
Zwaluwstraat 140 - Oostende

Na zijn "ZINGENDE BAREN", een verzameling Vlaamse vissersliederen en liederen van de zee, gelauwerd in de prijskamp voor Volkskunde 1989 van de Provincie West-Vlaanderen,
"HET VERGAAN VAN DE TITANIC IN HET VOLKSLIED" (prijs F. Grauwels 1987 van de L.V.V. Leuven)
"VREUGDE EN VERDRIET IN HET VISSERSLIED" (Bachten de Kupe Nieuwpoort 1970)

volgt in november 1991:

H e t
g r o o t
OOSTENDSCH LIEDTBOECK

door Jef KLAUSING

een verzameling van 333
liederen, liedjes, en deuntjes
v a n , u i t e n o v e r
O O S T E N D E

450 jaar Oostendse muziekgeschiedenis
van het beleg van Oostende in 1604 tot en met Lucy LOES
De meeste liederen zijn opgetekend met de melodie en voorzien
van gegevens over aanleiding tot ontstaan, zanger en dichter.
Passende illustraties

Verder zijn er registers met de beginregels, titels, namen,
plaatsen, bibliografie en talrijke andere nuttige gegevens.
wordt uitgegeven

onder de auspiciën van de Stad Oostende
en van de Oostendse Heemkring DE PLATE.

Voorwoord van Prof. Dr. S. TOP van het
seminarie voor Volkskunde van de Katholieke
Universiteit van Leuven.

formaat: 24,50 x 16,50 cm.
omvang @ 650 blz. illustraties
papier: Maco mat 115 gr.

afwerking: vollinnen band met goudopdruk,
gebonden met garen

stofwikkel: vierkleurendruk geplastificeerd

Realisatie: Uitgeverij Emiel Decock Aartrijke
verschijningsdatum: november 1991

PRIJS: 2.095 Bf.
Intekenprijs tot 1 september 1991: 1.850 Bf.
Port- en verpakingskosten: 100 Bf.

Bestelling:

Uitgeverij Emiel Decock
Brugsestraat, 56,
8211 AARTRIJKE
tel.: 050/20.97.80
Rek.nr.: 001-0380026-56
en in de boekhandel.



SPROKKELS

Oostende, de zee en het strand, de Koninklijke Gaanderijen, het Casino en de Wellington Renbaan. Maar ook: Oostende, stad van Ensor, Spilliaert en Permeke, kunst- en kultuurstad.

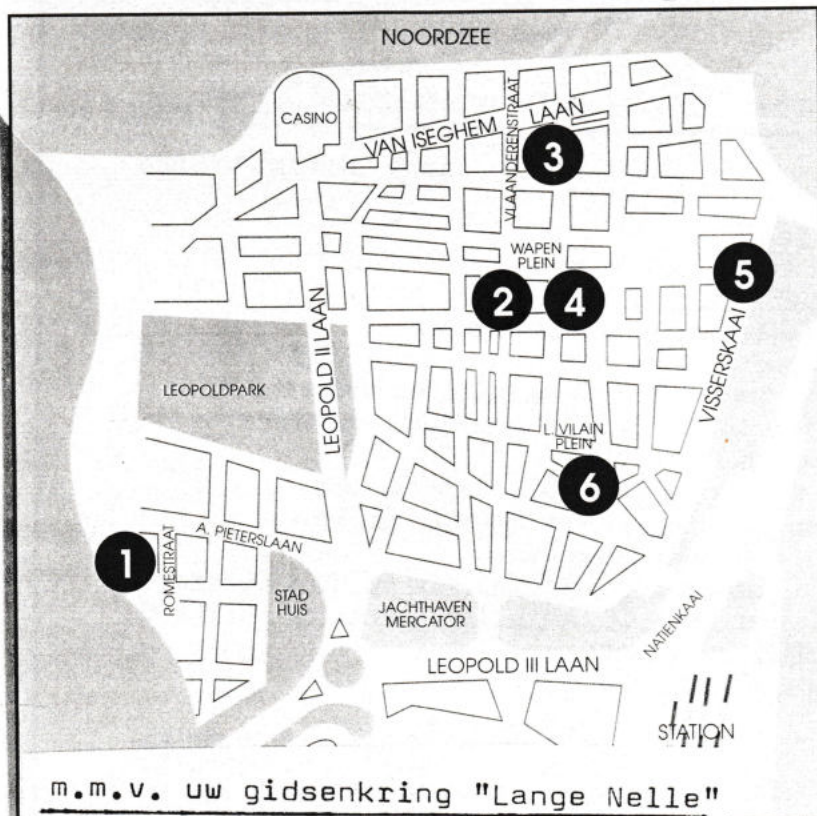
Misschien heeft U onze musea nog niet bezocht, of wil U gewoon eens zien wat er bijvoorbeeld van de "Coo" is geworden?

Op zaterdag 20 en zondag 21 april zijn de **6 Oostendse musea gratis te bezoeken.**

Bovendien is er een wedstrijd georganiseerd met prachtige prijzen.

U komt toch ook?

SUCCES !!
MOET HERHAALD !!



- 1 **PROVINCIAAL MUSEUM VOOR MODERNE KUNST**
ROMESTRAAT 11
- 2 **STEDELIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN**
WAPENPLEIN
- 3 **JAMES ENSORHUIS**
VLAANDERENSTRAAT 27
- 4 **HEEMMUSEUM 'DE PLATE'**
WAPENPLEIN
- 5 **AQUARIUM**
VISSERSKAAI
- 6 **SINT-PIETERSTOREN (PEPERBUSSE)**
L. VILAINPLEIN

Bij een bezoek van een Waalse groep aan de Mercator kwam de vraag: "Mais, monsieur, le perroquet, qu'est-ce que c'est?" Later vonden wij de oplossing in "Le Petit Larousse": het is het kleine, vierkante zeil boven in de hoogste mast!

Ook de protestbrief van de heren Strubbe, Van Canneyt en Verstraeta gelezen? Ze betreuren het dat op de nieuwe plaatsnaamborden, data en historische verklaringen verdwenen.

Ze besloten hun klacht als volgt: "Als deze tendens zich voortzet, vervreemdt onze bevolking totaal van haar verleden!"

Wij treden hun standpunt volmondig bij!



De Hospitaalzusters van Sint-Jan

Edith Cavellstraat 15 - 8400 Oostende

danken heel grecht
Mijnheer Braet voor de zeer gewaar
deerde attentie de "Lange
Nelle". Alsmede schrijfster,
Maria Vieren, van het twee-delig
artikel "Burgerlijk Hospitaal".

ex libris

Karel Jonckheere

Zuster Goddier Vanbooren.

5/03/91.

POLYGLOTTE? (O. Simoens)

Het zijn vooral familielieden en vrienden, die met enig leedvermaak aan gidsen de vraag stellen: "Zeg, hoe gaat dat eigenlijk met al die vreemde talen?" Tja, onder ons zijn wel specialisten met een talenknobbel. Zo heb je bv. Jaak, die Spaans en Italiaans aan 't blokken is. Ik heb een collega gekend op het stadhuis, Jozef Pollet, die niet minder dan 22 (tweeëntwintig!!) talen vloeiend kon spreken en schrijven!! Hoe dit fenomeen met al die verschillende woorden kon jongleren, zonder van de ene taal in de andere te verzeilen, is voor mij een raadsel. Bij een Frans opstel werd ik eens één punt afgetrokken omdat ik geschreven had:

"Mon noncle" i.p.v. "Mon oncle". M.i. is het niet noodzakelijk dat een gids zo vloeiend een vreemde taal spreekt, want het heeft toch ook zijn charme als hij er eens een "scheven" uitslaat!

Welke binnenpretjes beleven wij, Vlamingen, niet als wij een Waal ons Nederlands horen radbraken?

Als ik iets aan het uitleggen ben, en een bepaald woord ontsnapt mij, dan begin ik na een "heu, heu.." enkele keren diplomatisch te kuchen, en herbegin mijn betoog met een andere zinswending. Maar, één enkel gebaar is soms welsprekender dan 100 woorden.....

Daarover volgende keer meer met een bericht uit.....ENGELBERG!

ZANDVOORDE

De Grote Keignaert moet
beschermd natuurgebied blijven!

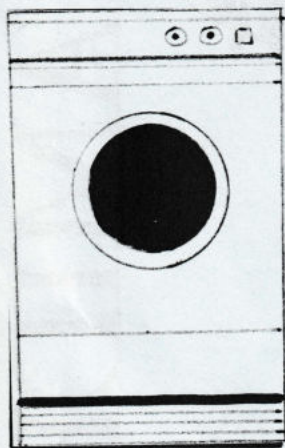
Het Chateletje wordt niet afgebroken?

Hotel - Restaurant

LUSITANIA

De Hr Tony Maeyaert
Visserskadi 35
8400 OOSTENDE

Uit sympathie




GLORIA

WASAUTOMATEN - KOELKASTEN
DROOGAUTOMATEN - AFWASMACHINES

*Gistelsesteenweg 29
Torhoutsteenweg 406*

OOSTENDE

 059 / 70 52 74



FOTOCOPIEHUIS
DESNERCK D.

Torhoutsteenweg 196
8400 OOSTENDE
Tel. 059/50 31 46

**FOTOCOPIES
AAN DE
GOEDKOOPSTE PRIJZEN**

ONZE PIRAMIDE.



ONZE PIRAMIDE IS HET SYMBOOL VAN DE TIJDLOZE KWALITEIT VAN ONS GAMMA. MET DE RENAULT SUPER 5, DE RENAULT 19 EN DE RENAULT 19 CHAMADE, DE RENAULT 21

5 DEUREN, BERLINE EN NEVADA, DE RENAULT 25, DE RENAULT ESPACE EN DE RENAULT CLIO BIEDEN WE EEN VOLLEDIG GAMMA IN DE BESTE RENAULT-TRADITIE.

Renault
geeft
je leven
kleur.



PUBLICIS • FCB 5452

RENAULT

AUTOBEDRIJF VERMEIRE N.V.

Concessiehouder
Torhoutsesteenweg 405
8400 Oostende
☎ (059) 70 51 47



Algevaardigde Beheerder
Hedwig VERMEIRE